

Uchwała Komisji habilitacyjnej z dnia 24.04.2023 roku powołanej przez Radę Naukową Dyscypliny nauki biologiczne Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne wszczętym na wniosek dr Zuzanny Rosin

§ 1

Komisja habilitacyjna, powołana przez Radę Naukową Dyscypliny nauki biologiczne Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu uchwałą nr 5/01/2023 z dnia 27.01.2023 r., działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.), po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku, stwierdza że aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe Kandydatki stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej nauki biologiczne i wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania dr Zuzannie Rosin stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne, uznając spełnienie przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 wskazanej ustawy.

Powyższa decyzja została podjęta i poparta jednomyślnie przez wszystkich członków komisji w głosowaniu jawnym na posiedzeniu odbywającym się w trybie wideokonferencji.

UZASADNIENIE

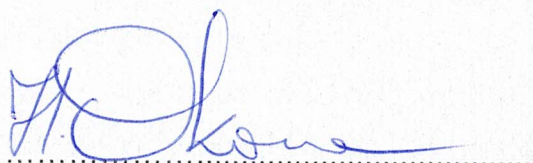
Integralną częścią uchwały jest Załącznik nr 1, stanowiący jej uzasadnienie.

§ 2

Na niniejszą uchwałę nie przysługuje zażalenie. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący komisji

Prof. dr hab. Henryk Okarma - .....

Załącznik nr 1

Uzasadnienie uchwały komisji habilitacyjnej z dnia 24 kwietnia 2023 roku powołanej przez Radę Naukową Dyscypliny nauki biologiczne Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne wszczętym na wniosek dr Zuzanny Rosin

1. Sylwetka naukowa Habilitantki

Dr Zuzanna Rosin ukończyła studia licencjackie w 2006 roku, a magisterskie w 2008 roku. Obydwa tytuły uzyskała na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W 2013 roku uzyskała stopień doktora nauk biologicznych w specjalności zoologia nadany uchwałą Rady Wydziału Biologii UAM w Poznaniu na podstawie rozprawy doktorskiej „Różnice w behawiorze i cechach muszli form barwnych wstężyka gajowego *Cepaea nemoralis* (L.) a preferencje pokarmowe ptaków i drobnych ssaków”. Od 2013 roku dr Zuzanna Rosin jest zatrudniona na stanowisku adiunkta na Wydziale Biologii UAM w Poznaniu. Prace badawcze dr Zuzanny Rosin koncentrują się na ekologii ptaków krajobrazu rolniczego. Badaczka skupia się na znaczeniu struktur stworzonych przez człowieka, takich jak osady wiejskie, dla różnorodności biologicznej.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Osiągnięcie naukowe wskazane przez Habilitantkę stanowi cykl czterech powiązanych tematycznie oryginalnych artykułów naukowych pod wspólnym tytułem „Rola zabudowy wiejskiej i struktur towarzyszących w utrzymaniu i ochronie różnorodności biologicznej ptaków krajobrazu rolniczego”. Recenzenci zgodnie podkreślili dużą wartość naukową opublikowanych prac mierzoną m.in. wysokim wskaźnikiem oddziaływania czasopism o zasięgu międzynarodowym z bazy Journal Citation Reports (JCR), w których zostały zamieszczone, wysoką liczbę cytacji tych publikacji oraz wiodący wkład Habilitantki w ich przygotowanie.

Prace te dotyczą problemu utraty bioróżnorodności obszarów rolniczych i znaczenia tego procesu dla ochrony przyrody. Spadek liczebności wielu gatunków ptaków związanych z terenami wiejskimi wiązany jest zwykle z intensyfikacją rolnictwa i

degradacją siedlisk. Wyniki prac Habilitantki wskazują natomiast na znaczenie obiektów antropogenicznych, w tym zabudowy wiejskiej wraz z przyległymi obiektami (sady, ogrody, parki, stawy, itd.) dla bioróżnorodności ptaków lęgowych. Celem badań Habilitantki było: (1) poznanie składu gatunkowego i liczebności ptaków wsi, (2) określenie znaczenia wsi oraz infrastruktury energetycznej dla różnorodności ptaków w krajobrazie rolniczym, (3) zidentyfikowanie czynników determinujących bogactwo gatunkowe i liczebność ptaków we wsiach i na otaczających je polach, (4) oszacowanie relatywnego udziału modernizacji wsi i intensyfikacji rolnictwa w przewidywanym spadku liczebności ptaków krajobrazu rolniczego. Jak zaznaczył prof. dr hab. Dariusz Jakubas, cele te mają kluczowe znaczenie dla zrozumienia czynników wpływających na spadek różnorodności oraz liczebności ptaków krajobrazu rolniczego.

Opublikowane prace pogłębiają dotychczasową wiedzę na temat ekologii ptaków krajobrazu rolniczego. Jedną z przyczyn braku istotnych pozytywnych efektów praktycznych działań konserwatorskich jest marginalizowanie znaczenia bioróżnorodności związanej z zabudową wiejską i jej zagrożeń. Powszechnie przyjmuje się, że struktury stworzone przez człowieka (np. budynki, drogi, linie energetyczne) wywierają negatywny wpływ na przyrodę. Jednakże presja antropogeniczna infrastruktury to tylko jeden aspekt relacji pomiędzy człowiekiem i przyrodą na obszarach rolniczych. Wsie są nieodłącznym elementem krajobrazu rolniczego i charakteryzują się zwykle dużym zróżnicowaniem w składzie i strukturze siedliskowej. Osady wiejskie składają się z różnego rodzaju budynków, towarzyszących im ogrodów, drzew, krzewów, zbiorowisk ruderalnych, stawów, padoków, parków, itd. Mogą one zatem utrzymywać znaczną część różnorodności biologicznej obszarów rolniczych. Habilitantka wskazała kolejno że: (1) stare gospodarstwa rolne i całe wsie stanowią odpowiednio siedliska i środowiska o bardzo dużej różnorodności ptaków, (2) słupy i linie energetyczne rozproszone w krajobrazie rolniczym mogą stanowić dogodne miejsce do gniazdowania, śpiewu i odpoczynku dla wielu gatunków ptaków, (3) istnieje konflikt pomiędzy modernizacją budynków wiejskich a celami zrównoważonego rozwoju oraz (4) intensywnie użytkowanie terenów rolniczych, charakteryzujące się m.in. dużym udziałem wielkoobszarowych pól uprawnych, częstym koszeniem oraz nawożeniem łąk i pastwisk oraz zredukowaniem udziału nieużytków, przyczyniają się do spadku liczebności ptaków. W

opinii prof. dr. hab. Andrzeja Kruka oraz prof. dr. hab. Piotra Zielińskiego, badania dr Zuzanny Rosin wnoszą istotny wkład w rozumienie procesów ekologicznych obszarów rolniczych i prowadzą do nowego pojmowania praktyki ochrony przyrody w krajobrazie wiejskim. Prof. dr hab. Joanna Rutkowska wskazała jednak na pewną ogólnikowość rekomendacji praktycznych, element szczególnie oczekiwany w pracach o charakterze konserwatorskim.

3. Ocena całego dorobku

Recenzenci i pozostali członkowie komisji zgodnie i z uznaniem odnieśli się do pozostałych osiągnięć naukowych Habilitantki. Na jej dorobek składa się 30 artykułów naukowych, opublikowanych we współpracy z kilkudziesięcioma naukowcami z Polski i zagranicy. Tematyka tych prac dotyczy dwóch zasadniczych nurtów: pierwszy związany z ewolucją i utrzymywaniem się zróżnicowania genetycznego ubarwienia muszli wstężyka gajowego *Cepaea nemoralis* i drugi, związany z ekologią krajobrazu i biologią konserwatorską, w tym szczególnie ekologią i ochroną ptaków krajobrazu rolniczego. Poza czterema artykułami wchodzącymi w skład osiągnięcia naukowego, Habilitantka opublikowała po doktoracie jeszcze 13 prac. Według bazy Scopus (stan na 14.04.2023), jej publikacje były cytowane 536 razy (499 bez autocytacji i 435 bez autocytacji wszystkich autorów). Jej indeks Hirsha to 14. Według bazy Web of Science (dane z 11.04.2023 r.) liczba cytowań publikacji dr Z. Rosin wynosiła 479, a bez autocytowań 444. Indeks H wynosił 13. Zdaniem recenzentów i pozostałych członków komisji dorobek ten spełnia wymogi formalne i merytoryczne formułowane jako kryteria oceny w zakresie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych stawianych kandydatom do stopnia doktora habilitowanego.

4. Ocena dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego, organizacyjnego i współpracy międzynarodowej

Recenzenci i pozostali członkowie komisji zgodnie i pozytywnie wyrazili się także o pozostałych aspektach działalności Habilitantki. Dr Rosin prowadzi szereg zajęć na Wydziale Biologii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Opiekowała się także studentami ubiegającymi się o nadanie tytułu zawodowego licencjata i magistra. Odbiła trzyletni staż w Swedish University of Agricultural Sciences, gdzie m.in. w

latach 2019-2020 była wykonawcą projektu finansowanego przez Stiftelsen Oscar och Lili Lamms Minne, w ramach którego badała sukcesję zespołów ptaków po pożarze lasu. Wyjazd ten był finansowany w ramach programu MNiSW Mobilność Plus. W ramach upowszechniania badań naukowych dr Z. Rosin prowadziła warsztaty i seminaria naukowe oraz była autorką 3 artykułów popularnonaukowych, kilku postów na blogach naukowych oraz udzielała wywiadów radiowych i telewizyjnych.

5. Wniosek końcowy

Biorąc pod uwagę sporządzone w postępowaniu recenzje oraz opinie i stanowiska członków komisji, uwzględniając ocenę osiągnięcia naukowego kandydatki oraz jej aktywność naukową, komisja habilitacyjna na posiedzeniu przeprowadzonym zdalnie w głosowaniu jawnym, w obecności 7 członków podjęła uchwałę zawierającą pozytywną opinię w sprawie nadania dr Zuzannie Rosin stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

Uzyskano następujące wyniki głosowania: głosowało 7 osób, głosów za 7.

Poznań, 24.04.2023 r.

Przewodniczący Komisji habilitacyjnej

Prof. dr hab. Henryk Okarma.....

